

SÖKANDE

BasStäd i Stockholm AB, 556576-3868
Virebergsvägen 6
169 31 Solna

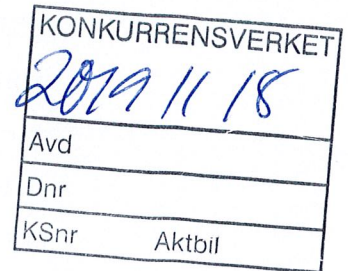
MOTPART

AB Familjebostäder, 556035-0067

Ombud: Malin Lindvall
Juridiska avdelningen
Statsledningskontoret
105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

YRKANDEN M.M.

AB Familjebostäder (Familjebostäder) genomför en upphandling benämnd Städning av trapphus, kontor och gemensamma utrymmen för fyra upphandlingsområden, FB 2019/594-2.3.3. Upphandlingen genomförs genom ett öppet förfarande i enlighet med lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). BasStäd i Stockholm AB (BasStäd) lämnade anbud för samtliga fyra upphandlingsområden. Familjebostäder har beslutat att ett annat bolag, Skurgubben Städservice AB (Skurgubben), kommer att tilldelas avtal för upphandlingsområdet Högdalen/Rågsved.

BasStäd yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att en ny utvärdering ska göras av BasStäds och Skurgubbens anbud gällande mervärde 1.1 och 1.2. Till stöd för sin talan har BasStäd i korthet anfört att upphandlingen har genomförts i strid med de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU då Familjebostäder inte har utvärderat mervärdeskriterierna i enlighet med frågeställningarna i förfrågningsunderlaget. Hade Familjebostäder gjort en korrekt utvärdering skulle BasStäd ha tilldelats avtal för upphandlingsområdet Högdalen/Rågsved i stället för Skurgubben.

Familjebostäder bestrider bifall till ansökan. Till stöd för sin talan har Familjebostäder i korthet anfört att upphandlingen uppfyller LOU:s krav på öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet och strider inte på något annat sätt mot lagen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens bedömning

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 20 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att överprövningen inte tar sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten har förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU (se HFD 2013 ref. 5).

Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Utvärderingsmodellen

Under rubriken *UF3.52 Prövning av anbud* i förfrågningsunderlaget anges att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt utifrån anbudssumma och kvalitetshöjande faktorer kommer att accepteras. Mervärden för

kvalitetshöjande faktorer reducerar anbudssumman. För respektive mervärde ska enligt utvärderingsmodellen framgå en tydlig beskrivning i text kring att, hur och med vilka resurser det uppnås. Beskrivningen ska endast omfatta efterfrågat mervärde för respektive punkt. Bedömningen av mervärdena görs i en tregradig skala: högt, visst eller inget mervärde och kopplas till ett prisavdrag på anbudssumman.

I förfrågningsunderlagets bilaga 1, *Utvärderingsmodell med mervärden*, har Familjebostäder valt tre mervärden för att utvärdera kvalitet; 1. riskanalys, 2. leverantörens kvalitetskontroll och 3. kvalitetssäkring av personal. Av relevans för förevarande mål anges för mervärde 1.1 att anbudsgivaren ska redogöra för hur företagets kvalitetsuppföljning säkerställs i praktiken för aktuellt upphandlingsområde. För mervärde 1.2 anges att anbudsgivaren ska redogöra för hur det säkerställs att rätt städteknik och städmaterial används vid leverans av avtalade tjänster för aktuellt upphandlingsområde. Arbetet bör omfatta logistikkedjan (dvs. hur materialet tvättas och levereras ut till det enskilda objektet och trapphuset).

Vad parterna anför

BasStäd har gjort gällande att Skurgubbens anbud har värderats för högt under mervärde 1.1. Skurgubbens och BasStäds anbud har fått samma omdöme i denna del trots att Skurgubbens beskrivning saknar säkerställande – en riskanalys eller en beskrivning av hur brister åtgärdas – och inte håller tillräckligt hög nivå för att få samma mervärde som BasStäds anbud.

Familjebostäder har i denna del gjort gällande att Skurgubbens anbud motsvarar det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget.

BasStäd har vidare gjort gällande att Familjebostäder i sin mervärdesutvärdering inte har utvärderat bolagets anbud under mervärde 1.2 enligt

frågeställningen i upphandlingsunderlaget. BasStäd har erhållit omdömet "visst mervärde" med följande motivering. "*Bra beskrivning men för generell. Inte direkt kopplad till problematiken med trappstädning och att säkerställa logistik och teknik till varje trapphus. Beskriver inte hur de faktiskt kommer jobba i trapphuset eller på området.*" När Familjebostäder i tidigare upphandlingar har använt samma frågeställning har BasStäd med angivande av samma svar som i förevarande fall erhållit högsta mervärde. Skurgubben har i sitt anbud beskrivit hur de kommer att arbeta i trapphusen och området men saknar säkerställandet i sin bilaga, det vill säga det som efterfrågas. Skurgubben har fått "högt mervärde" med följande motivering. "*Detaljerad och genomarbetad metodik som utförligt beskriver teknik och materiel för trappstädningen. Handlingen beskriver även bra hur de faktiskt arbetar i upphandlingsområdet. Högt mervärde.*" Skurgubben har tilldelats ett högre omdöme än BasStäd för beskrivningen av sitt arbetssätt, trots att Skurgubben inte har besvarat frågan om säkerställande. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska beskriva sitt arbetssätt.

Familjebostäder har i denna del gjort gällande att den aktuella frågeställningen även omfattar arbetssätt. I en upphandling avseende trappstädning är städteknik och arbetssätt samma sak. Städteknik är det sätt på vilket anbudsgivaren arbetar med trappstädning. Till skillnad från BasStäd har Skurgubben presenterat en detaljerad och genomarbetad metodik som utförligt beskriver städteknik och material för trappstädningen och hur de faktiskt arbetar i upphandlingsområdet.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har att ta ställning till om BasStäd har visat att Familjebostäder har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att bolaget till följd av detta har lidit eller riskerar att lida skada.

Förvaltningsrätten konstaterar att det ligger i sakens natur att utvärderingen av de av Familjebostäder angivna mervärden i viss mån kommer att innehålla subjektiva bedömningar. Det ankommer inte på domstolen att göra en egen utvärdering av de lämnade anbuden. Domstolens prövning begränsar sig till frågan om principerna i 4 kap. 1 § LOU, samt övriga regler i LOU, har överträtts. Först när det klart kan konstateras att den upphandlande myndighetens bedömning har gjorts i strid med reglerna i LOU eller i strid med de principer som styr LOU finns det skäl för ingripande (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 22 mars 2013 i mål nr 2130-12).

Förvaltningsrätten har tagit del av BasStäd och Skurgubbens beskrivningar för mervärden 1.1 och 1.2 och Familjebostäders mervärdesutvärderingar. Enligt förvaltningsrättens mening har det inte framkommit något som ger skäl för att ifrågasätta Familjebostäders utvärdering av Skurgubbens beskrivning för mervärde 1.1. Vidare kan det inte anses i strid med ordalydelsen eller annars oförenligt med utformningen av frågeställningen i mervärde 1.2 att inom ramen för utvärderingen beakta att en anbudsgivare har beskrivit sitt arbetssätt i sitt svar. Den omständigheten att BasStäd i tidigare upphandlingar som Familjebostäder har genomfört har erhållit ett högre mervärde med angivande av samma svar som i förevarande upphandling innebär inte heller att upphandlingen har gjorts i strid med reglerna i LOU. Förvaltningsrätten anser att bolaget inte har förmått visa att Familjebostäder har tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som har angetts i upphandlingsdokumenten. Med hänsyn härtill, och då det inte heller i övrigt är visat genom de av bolaget åberopade omständigheterna att det finns anledning att ingripa med stöd av LOU, ska bolagets ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Maria Norman Amanatidou
Förvaltningsrättsfiskal

Förvaltningsrättsnotarien Andreas Ruthberg Sällquist har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

